

Rolnummer 6716
Arrest nr. 133/2018 van 11 oktober 2018

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 1 van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 21 mei 1964, gesteld door het Hof van Beroep te Bergen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters F. Daoût en A. Alen, en de rechters J.-P. Snappe, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en R. Leysen, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter F. Daoût,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij arrest van 28 juni 2017 in zake de Federale Pensioendienst tegen Katomba Etienne Mbiangandu Mukengeshayi, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 9 augustus 2017, heeft het Hof van Beroep te Bergen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 1 van de op 21.05.1964 gecoördineerde wetten betreffende het personeel in Afrika, in die zin geïnterpreteerd dat het het recht op een rustpensioen voorbehoudt aan personen van Belgische of Luxemburgse nationaliteit die waren benoemd in de hoedanigheid van leden van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika, met uitsluiting van ‘ Belgen met Congolees statuut ’, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Katomba Etienne Mbiangandu Mukengeshayi, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Sarolea, advocaat bij de balie van Waals-Brabant;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Schaffner, advocaat bij de balie te Brussel.

De Ministerraad heeft ook een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 27 juni 2018 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers P. Nihoul en E. Derycke te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 18 juli 2018 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 18 juli 2018 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

K.E. Mbiangandu Mukengeshayi is geboren op 2 september 1924 in Belgisch Congo. Van 1947 tot 1960 heeft hij diensten verricht bij het Bestuur in Afrika. Op 26 november 2006 heeft hij, op grond van artikel 24 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, de Belgische nationaliteit herkreten ten gevolge van een verklaring ontvangen door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Oudergem. Op 27 januari 2007 verzoekt hij de Pensioendienst voor de Overheidssector (hierna : PDOS) het voordeel te kunnen genieten van het koloniaal rustpensioen waarin is voorzien bij de artikelen 9, § 2, en 10 van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 21 mei 1964. Bij vier achtereenvolgende beslissingen weigert de PDOS hem dat pensioen. Bij vonnis van 30 november 2012 veroordeelt de Rechtbank van eerste aanleg te Namen de PDOS ertoe aan K.E. Mbiangandu Mukengeshayi het recht toe te kennen om het voordeel van een

koloniaal rustpensioen te genieten. Bij arrest van 23 mei 2014 doet het Hof van Beroep te Luik dat vonnis teniet, aangezien het van oordeel is dat niet is voldaan aan de nationaliteitsvoorwaarde voor het verkrijgen van het koloniaal rustpensioen. Bij arrest van 11 juni 2015 vernietigt het Hof van Cassatie het arrest van het Hof van Beroep te Luik, behalve in zoverre het het hoger beroep van de PDOS ontvankelijk verklaart. Het Hof van Cassatie oordeelt dat het middel waarin het feit wordt aangeklaagd dat het Hof van Beroep te Luik niet heeft geantwoord op de conclusies van K.E. Mbiangandu Mukengeshayi ten aanzien van het discriminerende karakter van artikel 1 van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd op 21 mei 1964, gegrond is.

Het Hof van Beroep te Bergen, waarbij de zaak aanhangig is gemaakt op verwijzing na cassatie, stelt vast dat krachtens de voormelde wetten betreffende het personeel in Afrika, om het voordeel van een koloniaal rustpensioen ten laste van de Schatkist te kunnen genieten, tegelijkertijd aan twee cumulatieve voorwaarden dient te zijn voldaan : enerzijds, als statutair ambtenaar vóór 30 juni 1960 in de hoedanigheid van lid van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika benoemd zijn en, anderzijds, van Belgische of Luxemburgse nationaliteit zijn. Het Hof van Beroep oordeelt dat de benoemingsvoorwaarde vervuld is. Met betrekking tot de nationaliteitsvoorwaarde is het Hof van Beroep van oordeel dat de verkrijging van de Belgische nationaliteit door de betrokkene bij verklaring van 21 november 2006 niet volstaat om aan te tonen dat hij in de tijd dat hij door het Bestuur in Afrika was tewerkgesteld, de Belgische nationaliteit had. Het stelt derhalve vast dat K.E. Mbiangandu Mukengeshayi op dat ogenblik door de werking van de annexatiewet van 18 oktober 1908 Belg met Congolees statuut was.

Voor het Hof van Beroep te Bergen betoogt K.E. Mbiangandu Mukengeshayi dat artikel 1 van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd op 21 mei 1964, discriminerend is. Op zijn verzoek stelt het Hof van Beroep de voormelde vraag.

III. *In rechte*

– A –

A.1.1. K.E. Mbiangandu Mukengeshayi, oorspronkelijke eiser, geïntimeerde voor het Hof van Beroep te Bergen, zet uiteen dat het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over het discriminerende karakter van het verschil in behandeling, ten aanzien van het recht om een pensioen te verkrijgen als ambtenaar van de overheidssector, tussen twee ambtenaren, waarbij de ene Belg is en de andere Belg met Congolees statuut is, die op dezelfde plaats, voor dezelfde werkgever, in dezelfde periode, in identieke functies, dezelfde diensten hebben verricht.

A.1.2. Hij gaat ervan uit dat hij zich wel degelijk in een situatie bevindt die vergelijkbaar is met die van een Belgische ambtenaar die zoals hij in Congo of elders werkte voor rekening van de Belgische Staat. Hij herinnert eraan dat de rechtspraak zich streng toont tegenover verschillen in behandeling op grond van de nationaliteit. Hij zet uiteen dat hij zich in de tijd dat hij voor het Belgische bestuur werkte, op Belgisch grondgebied bevond, ook al ging het om een kolonie. Hij is van mening dat indien men ervan moet uitgaan dat hij indertijd slechts over een « subnationaliteit » beschikte, hij op zijn minst het voordeel moet genieten van een statuut dat kan worden gelijkgesteld met dat van de vreemdelingen die ertoe gemachtigd zijn zich op het grondgebied te vestigen. Hij haalt het arrest nr. 153/2007 van het Hof aan, alsook, onder meer, de arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens *Gaygusuz t. Oostenrijk* van 1996, *Koua Poirrez t. Frankrijk* van 2003 en *El-Orabi t. Frankrijk* van 2010. Hij haalt eveneens de mededeling nr. 196/1985 van het Comité voor de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties, *Ibrahima Gueye t. Frankrijk*, van 13 april 1989 aan.

Hij zet uiteen dat de rechtspraak zich nog strenger toont ten aanzien van discriminaties op grond van etnische afkomst of ras. Hij verwijst naar talrijke beslissingen van de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens en van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in dat verband.

A.1.3. K.E. Mbiangandu Mukengeshayi vestigt de aandacht van het Hof op het feit dat alleen België, met uitsluiting van elke andere Staat, hem een pensioen kan betalen op grond van de functie die hij heeft bekleed. Hij is van mening dat het criterium van onderscheid niet alleen dat van de vreemde nationaliteit is, maar dat het ook

gelegen is in het feit dat de Belgische nationaliteit van Congo als een Belgische subnationaliteit wordt beschouwd. Hij besluit daaruit dat het *a priori* om een verdacht criterium gaat. Hij voegt eraan toe dat dat criterium bovendien het gevolg is van de kolonisering en van het in het leven roepen van een substatuut voor de inboorlingen van de kolonie, zodat het, aangezien het verbonden is met de afkomst van de persoon, op ras of afkomst berust en dus des te meer verdacht is.

A.1.4. Hij is van mening dat zelfs indien het criterium van onderscheid objectief zou worden geacht, het verschil in behandeling noch relevant, noch evenredig is. Hij doet gelden dat het door de Belgische Staat aangevoerde economische argument op een vrees uit 1960 berust, terwijl zou dienen te worden onderzocht of de toekenning van een pensioen thans de belangen van de Staat in gevaar kan brengen, rekening houdend met de omstandigheden, enerzijds, dat hij slechts recht zou hebben op een pensioen dat overeenstemt met enkele jaren arbeid en, anderzijds, dat hij hoogbejaard is. Hij onderstreept dat geenszins is aangetoond dat een tenlasteneming van de pensioenen van de Belgische ambtenaren uit Congo de financiën van de Belgische Staat aanzienlijk zou hebben bezwaard. Hij is van mening dat de in 1960 door België in aanmerking genomen argumentatie thans niet langer kan worden aanvaard, aangezien zij ertoe leidt een verschil in behandeling te doen ontstaan op grond van nationaliteit of ras. Hij gaat ervan uit dat het feit dat het verschil gebaseerd is op twee bijzonder verdachte criteria, het Hof ertoe moet brengen de evenredigheid zeer aandachtig te analyseren.

A.1.5. K.E. Mbiangandu Mukengeshayi herinnert eraan dat onder het koloniaal regime het eigendomsrecht van de « Belgische onderdanen », dat wil zeggen de personen met niet-moederlands statuut, door de Belgische Grondwet werd gewaarborgd. Hij wijst erop dat het in naam van datzelfde statuut is dat de Belgische Staat thans de afbreuk verantwoordt die hij aan zijn eigendomsrecht doet. Hij stelt vast dat een buitenlandse werknemer die in België heeft gewerkt en die er nog steeds verblijft, thans recht heeft op een rustpensioen zoals een Belgische werknemer, zodat de Belgische nationaliteit niet langer een voorwaarde is om aanspraak te maken op een rustpensioen, terwijl, omgekeerd, het statuut van « Belgisch onderdaan » hem van het recht op een pensioen blijft uitsluiten, zelfs al is hij Belg geworden. Hij voegt eraan toe dat net zoals de moederlandse ambtenaren die in Belgisch Congo werkten, de ambtenaren met Congolees statuut het hoofd hebben moeten bieden aan de gevolgen van de onafhankelijkheid van Congo voor henzelf en voor hun betrekking. Hij besluit daaruit dat het verschil in behandeling volstrekt onevenredige gevolgen heeft.

A.2.1. De Ministerraad erkent dat de vergeleken categorieën van personen voldoende vergelijkbaar zijn. Hij is van mening dat het criterium van de nationaliteit op het ogenblik van de diensten die werden verricht als ambtenaar benoemd in de hoedanigheid van personeelslid van de kaders in Afrika, objectief is.

A.2.2. De Ministerraad herinnert eraan dat de bepalingen van de fundamentele wet van 19 mei 1960 betreffende het staatsbestel van Congo erin voorzagen dat de vereffening van alle pensioenen van de ambtenaren van het voormalige Bestuur in Afrika voor rekening van de Staat Congo was. Hij zet uiteen dat, ingevolge het in gebreke blijven van de Staat Congo, de Belgische Staat een gedeelte van die schuld voor zijn rekening heeft genomen met toepassing van de wet van 14 maart 1960 tot waarborg vanwege de Belgische Staat van de pensioenen, renten, bewilligingen en andere voordelen ten laste van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi. Hij herinnert eraan dat het gaat om maatregelen met een uitzonderlijk karakter, die werden genomen om, in de mate dat de financiële middelen van de Belgische Staat zulks mogelijk maakten, de moederlandse ambtenaren te helpen die onder statuut hun functies in Afrika uitoefenden en die Congo van de ene dag op de andere moesten verlaten, waarbij zij afstand moesten doen van hun loopbaan en hun goederen wegens de gebeurtenissen van 1960. Hij voegt eraan toe dat ook economische overwegingen als richtsnoer hebben gediend voor de beslissingen die op dat ogenblik zijn genomen. Hij onderstreept dat de leden van het beroepspersoneel in Afrika die Belgen met Congolees statuut waren, in Congo in dienst zijn genomen terwijl zij daar woonden en dat zij Congo in 1960 dus niet hebben moeten verlaten.

A.2.3. De Ministerraad is van mening dat het bekritiseerde verschil in behandeling, ten aanzien van het doel van de maatregel, niet berust op een verschil in nationaliteit of ras, maar op de nationaliteit van Belgische expats in zoverre de Belgische Staat tegenover hen verplichtingen heeft. Hij leidt daaruit af dat het gewettigd en verantwoord was de personeelsleden in Afrika met Belgische of Luxemburgse nationaliteit te bevoordelen aangezien dat erop neerkwam de gevolgen op zich te nemen van een overhaaste terugkeer van die laatsten naar het moederland wegens de plotse gebeurtenissen van 1960.

A.2.4. De Ministerraad doet gelden dat de in het geding zijnde norm geen onevenredige gevolgen heeft voor de Belgen met Congolees statuut die niet onder het toepassingsgebied ervan vallen, omdat de ontstentenis van recht op een pensioen die hen raakt slechts geldt voor de loopbaan in de hoedanigheid van lid van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika die slechts over enkele jaren is verlopen en niet voor hun volledige

loopbaan. Hij leidt daaruit af dat hun recht op een pensioen door de in het geding zijnde norm niet fundamenteel wordt aangetast.

A.3. In zijn memorie van antwoord doet de Ministerraad gelden dat het feit dat K.E. Mbiangandu Mukengeshayi thans voor de verwijzende rechter een recht op een pensioen vordert, slechts het gevolg is van het in gebreke blijven van de Congolese Staat te zijnen aanzien. Hij antwoordt daarenboven dat de rechtspraak die verschillen in behandeling, op grond van het criterium van de nationaliteit, tussen een vreemdeling die op het nationale grondgebied verblijft en een persoon die de nationaliteit van die Staat bezit, afkeurt, te dezen niet van toepassing is, aangezien de eiser geen vreemdeling is die in België heeft gewerkt. Hij doet gelden dat zowel de relevantie van het criterium als de evenredigheid van de maatregel dienen te worden onderzocht ten aanzien van de doelstelling die door de wetgever wordt nagestreefd op het ogenblik van de aanneming van de in het geding zijnde bepaling en dat dus rekening dient te worden gehouden met de moeilijkheden waarmee de toenmalige wetgever af te rekenen had.

- B -

Ten aanzien van de in het geding zijnde bepaling en de context van de aanneming ervan

B.1.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 1, eerste lid, van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd op 21 mei 1964, dat bepaalt :

« Dit hoofdstuk is van toepassing op de personen van Belgische of Luxemburgse nationaliteit die vóór 30 juni 1960 waren benoemd in de hoedanigheid van leden van het beroepspersoneel der kaders in Afrika ».

B.1.2. Het verwijzende rechtscollege interpreteert die bepaling in die zin dat zij het recht op het rustpensioen waarin is voorzien bij de artikelen 9, § 2, en 10 van dezelfde wetten voorbehoudt aan de personen die de Belgische of Luxemburgse nationaliteit bezaten op het ogenblik waarop zij de diensten hebben verricht die in aanmerking worden genomen voor de toekenning van het pensioen en in die zin dat zij van het recht op dat pensioen de personen uitsluit die op hetzelfde ogenblik « Belgen met Congolees statuut » waren.

Het Hof onderzoekt de in het geding zijnde bepaling in die interpretatie.

B.2.1. De in het geding zijnde bepaling was, tot de coördinatie van 21 mei 1964, opgenomen in artikel 1 van de wet van 27 juli 1961 houdende sommige maatregelen ten gunste van het beroepspersoneel van de kaders van Afrika.

B.2.2. Die wet was ontworpen om het hoofd te bieden aan de gevolgen, voor die personeelsleden, van de gebeurtenissen die zich vanaf de maand juli 1960 in Congo hebben voorgedaan. Terwijl op het ogenblik van het soeverein worden van Congo de Belgische overheden hadden kunnen verwachten dat de moederlandse ambtenaren die hun functies in Afrika uitoefenden, geleidelijk en in de tijd gespreid naar het moederland zouden terugkeren, hebben de gebeurtenissen van juli 1960 in een korte tijdspanne geleid tot een plotse en massale terugkeer van die ambtenaren naar België. De wet van 27 juli 1961 had bijgevolg tot doel het lot van die personeelsleden te regelen (*Parl. St., Kamer, B.Z. 1961, nr. 106/1, pp. 1-2*) door een regeling in te stellen « ten gunste van de personeelsleden die zich in de onmogelijkheid bevinden hun loopbaan wegens de gebeurtenissen voort te zetten, [...] stelsel dat tegelijkertijd inhoudt én de toekenning van zekere geldelijke voordelen én een plan tot mildering ten hunnen opzichte van de regelen die met het oog op de aanwerving in de moederlandse openbare sector zijn voorzien » (*ibid.*, p. 3).

B.2.3. Die wet omvatte derhalve talrijke bepalingen die tot doel hebben de herklassering in het Belgisch openbaar ambt te organiseren van de ambtenaren die plots en niet voorbereid naar het moederland zijn teruggekeerd. Zij voorzag ook in zekere geldelijke voordelen ten gunste van de ambtenaren van wie de loopbaan binnen het Bestuur in Afrika bij die gelegenheid was geëindigd.

B.2.4. In verband met de geldelijke voordelen wordt in de memorie van toelichting bij de wet van 27 juli 1961 vermeld :

« Billijkheidshalve, hoort het, dat aan de leden van het beroepspersoneel der kaders van Afrika, die wegens de gebeurtenissen hun betrekking verloren, een pensioen of een als dusdanig geldende uitkering wordt toegekend voor de bewezen diensten. Dit pensioen of deze uitkering dient normaal in verhouding te zijn met de door de belanghebbende volbrachte diensttijd.

Anderzijds, wanneer de herklassering van alle leden van het beroepspersoneel in de moederlandse openbare sector onmogelijk is, beduidt dit geenszins dat de betrokkenen aan hun lot dienen overgelaten te worden. De Staat heeft, ten hunnen opzichte, de plicht hen onder zijn hoede te nemen en het hoort dat hij hen, althans gedurende een redelijke tijdspanne zijn geldelijke steun toezegt.

De duur van deze tijdspanne is nauw verbonden met de herklasseringsmoeilijkheden welke de belanghebbenden zullen ondervinden en tevens met de rechten welke hen inzake pensioen zullen worden toegekend » (*ibid.*, p. 3).

Ten gronde

B.3.1. Het Hof wordt verzocht de bestaanbaarheid, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, te onderzoeken van het bij de in het geding zijnde bepaling in het leven geroepen verschil in behandeling tussen de leden van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika die de Belgische of Luxemburgse nationaliteit bezaten op het ogenblik van de diensten die zij voor de Belgische Staat in Congo hebben verricht en diegenen die op hetzelfde ogenblik « Belgen met Congolees statuut » waren. De eersten, die hun Belgische of Luxemburgse nationaliteit hadden als gevolg van de moederlandse nationaliteitswetten, genieten het recht op het rustpensioen, terwijl de tweeden, die afkomstig zijn van de gekoloniseerde grondgebieden en die, krachtens het Koloniaal Charter van 18 oktober 1908, onder de bijzondere regeling werden gehouden van de wetten die het statuut van de kolonie regelden, hetzelfde recht niet genieten.

B.3.2. Uit de feiten van de zaak voor het verwijzende rechtscollege blijkt dat de vordering tot toekenning van een pensioen een persoon betreft die in België verblijft. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot de situatie van de voormalige leden van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika die, op het ogenblik van het indienen van het verzoek tot toelating tot het voordeel van het pensioen, regelmatig in België verblijven.

B.4.1. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.4.2. Het recht op het pensioen van loontrekkende of van openbaar ambtenaar is een subjectief recht van vermogensrechtelijke aard dat door artikel 1 van het Eerste Aanvullend

Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt beschermd (zie onder meer EHRM, 12 april 2006, *Stec en anderen t. Verenigd Koninkrijk*, § 55; 18 februari 2009, *Andrejeva t. Letland*, § 79).

B.5. Het in het geding zijnde verschil in behandeling berust op het criterium van de nationaliteit van de ambtenaar die diensten heeft verricht als lid van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika op het ogenblik dat hij deel uitmaakte van dat personeel. Een dergelijk criterium is objectief.

Het Hof dient te onderzoeken of het relevant is ten aanzien van de doelstelling van de in het geding zijnde bepaling. In dat opzicht dient rekening te worden gehouden met het feit dat enkel zeer sterke overwegingen een verschil in behandeling kunnen verantwoorden dat uitsluitend op de nationaliteit berust.

B.6.1. Het criterium van de nationaliteit van de ambtenaar op het ogenblik van het verrichten van de diensten kan, in de context van de aanneming van de voormelde wet van 27 juli 1961, relevant worden geacht ten aanzien van het doel van de bepalingen van die wet waarbij wordt voorzien in de herklassering in het Belgisch openbaar ambt van de moederlandse ambtenaren die ervoor hadden gekozen een loopbaan in het openbaar ambt in de kolonie uit te bouwen en die plots verhinderd waren die loopbaan voort te zetten en verplicht waren naar België terug te keren en waarbij die herklassering wordt georganiseerd.

B.6.2. Daarentegen kan het criterium van de nationaliteit niet relevant worden geacht ten aanzien van de bepaling van dezelfde wet waarbij wordt voorzien in de toekenning van een rustpensioen aan de ambtenaren naar gelang van de verrichte diensten. De gebeurtenissen die zich in juli 1960 hebben voorgedaan, hebben immers ook gevolgen gehad voor de loopbaan van de ambtenaren van het Bestuur in Afrika die Belgen met Congolees statuut waren, en inzonderheid op hun recht op het rustpensioen. Hoewel het, te hunnen aanzien, niet vereist was te zorgen voor hun herklassering in het moederlands openbaar ambt, verantwoordt niets dat het recht op het rustpensioen dat zij, rekening houdend met de diensten die zij ten voordele van de Belgische kolonie hebben verricht, zouden hebben verkregen indien hun loopbaan normaal was kunnen verlopen, hun wordt ontzegd.

B.6.3. De memorie van toelichting bij de wet van 27 juli 1961 vermeldt :

« België heeft ten overstaan van de ambtenaren die zijn [zaak] in Afrika hebben gediend, morele verplichtingen waaraan het zich kan noch mag onttrekken.

[...]

Het gaat, inderdaad, in ieder geval op zich zelf, om personen die, krachtens een akte van de Uitvoerende Macht, in een openbaar ambt worden benoemd teneinde, onder statuut, een loopbaan te voleindigen aan het einde van dewelke zij normaal zouden geroepen zijn om van een rustpensioen ten laste van de openbare Schatkist te genieten » (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1961, nr. 106/1, pp. 2-3).

B.7.1. In de interpretatie volgens welke de nationaliteitsvoorwaarde waarin is voorzien bij artikel 1 van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd op 21 mei 1964, van toepassing is op de bepalingen van die wet met betrekking tot het recht op het rustpensioen, zodat zij het recht op pensioen ontzegt aan de leden van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika die destijds Belgen met Congolees statuut waren en die op het ogenblik van de toekenning van het voordeel van het pensioen in België verblijven, dient de prejudiciële vraag bevestigend te worden beantwoord.

B.7.2. Het Hof doet echter opmerken dat de in het geding zijnde bepaling een andere interpretatie kan krijgen, volgens welke de nationaliteitsvoorwaarde enkel van toepassing is op de bepalingen die de herklassering, in het Belgisch openbaar ambt, organiseren van de leden van het personeel in Afrika bij hun terugkeer naar België ten gevolge van de gebeurtenissen van 1960 en niet op de bepalingen met betrekking tot het recht op het rustpensioen waarin is voorzien bij dezelfde wetten.

In die interpretatie doet de in het geding zijnde bepaling niet het in de prejudiciële vraag aangeklaagde verschil in behandeling ontstaan, zodat die ontkennend dient te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- Artikel 1 van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd op 21 mei 1964, in die zin geïnterpreteerd dat het de Belgen met Congolees statuut die benoemd zijn als leden van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika, uitsluit van het rustpensioen waarin is voorzien bij de artikelen 9, § 2, en 10 van dezelfde wetten, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

- Dezelfde bepaling, in die zin geïnterpreteerd dat zij de Belgen met Congolees statuut die benoemd zijn als leden van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika, niet uitsluit van het rustpensioen waarin is voorzien bij de artikelen 9, § 2, en 10 van dezelfde wetten, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 11 oktober 2018.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

F. Daoût